

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 13. september 2022 af Østre Landsrets 7. afdeling
(landsdommerne Kaspar Linkis, Finn Morten Andersen og Jacob Waage).

7. afd. nr. B-46-21:

Føroya Landstýri Fiskimálaráðið

(advokat Sune Fugleholm)

mod

Føroya Reiðarafelag

(advokat Petur E. Djurhuus)

Retten på Færøernes dom af 14. januar 2021 (BS-51480/2018-FAR) er anket af Føroya Landstýri Fiskimálaráðið (i det følgende Færøernes Landsstyre) med påstand om frifindelse.

Indstævnte, Føroya Reiðarafelag (i det følgende Rederiforeningen), har principalt påstået stadfæstelse, subsidiært at appellanten dømmes til at anerkende, at bestemmelsen i § 7, stk. 2, i lagtingslov nr. 30 af 12. april 2016 er et direkte ekspropriationsindgreb i indstævntes medlemmers rettigheder, hvilket kun kan foretages mod fuldstændig erstatning i henhold til § 73 i grundloven.

Supplerende sagsfremstilling

Denne sag handler navnlig om, hvorvidt § 7, stk. 2, i løgtingslóg nr. 30 fra 12. april 2016 um serstakar treytir fyri fiskiskapi eftir makreli, norðhavssild, og svartkjafti og botnfiski í Barentshavinum í 2016 (i det følgende 2016-auktionsloven) er ugyldig som værende i strid med principalt Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (i det følgende EMRK) artikel 11 og/eller ILO-konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, subsidiært om lovbestemmelsen er et ekspropriationsindgreb omfattet af grundlovens § 73 og EMRK, 1. tillægsprotokol, artikel 1.

Efter lovens § 7, stk. 1, gælder, at mandskabet på fiskefartøjer under færøsk flag, der fisker makrel, nordhavssild, sortmund eller bundfisk i Barentshavet og mandskabet på moderskibe skibe under færøsk flag, som tager imod de anførte fiskearter, i 2016 skal aflønnes i overensstemmelse med overenskomster med færøske mandskabsorganisationer. I stk. 2 er det bestemt, at betaling for kvoter købt på auktion ikke kan fratrækkes salgsværdien af fangsten, når hyren opgøres og udbetales til mandskabet.

Sagen angår alene kvoter omfattet af 2016-auktionsloven og alene de redere, som købte fiskekvoter på auktionen i 2016. Kvoterne på auktionen kunne kun købes af ejere af fiskefartøjer, som havde fangstilladelse. Stort set alle disse redere var og er medlemmer af Rederiforeningen. Der er mellem parterne enighed om, at Rederiforeningen kan føre sagen på vegne af de enkelte redere.

Ved lagtingslov nr. 150 af 23. december 2016 vedtoges for året 2017 regler svarende til reglerne i 2016-auktionsloven.

Som anført i dommen trådte med virkning fra 1. januar 2018 en ny fiskerilov i kraft, som indeholdt bestemmelser vedrørende mandskabets aflønning, men hvori bestemmelsen i 2016-auktionslovens § 7, stk. 2, om fradrag af udgifterne til køb af kvoter på auktion ikke blev videreført.

Lagtinget vedtog den 23. december 2019 en ny fiskerilov (løgtingslóg nr. 152 fra 23. december 2019 um sjófeingi (sjófeingislógin)). Loven, der erstattede den tidligere fiskerilov, trådte i kraft den 1. januar 2020. Ved den nye lov blev ordningen med salg af fiskekvoter på offentlig auktion afskaffet.

Som anført i dommen havde Rederiforeningen med tre færøske besætningsorganisationer indgået en overenskomst, som var gældende på tidspunktet for vedtagelse og ikrafttræden af den omhandlede auktionslov.

Af § 17, stk. 3, i denne overenskomst, som havde været indeholdt i overenskomster i det væsentlige uændret siden 1980'erne, fremgår følgende (i uautoriseret dansk oversættelse):

"Afgifter for fiskeritilladelser af enhver slags trækkes fra udelt, dog således at køb af færøske kvoter og/eller fiskedage mellem færøske skibe ikke er tilladt fradrag."

Retsgrundlaget

2016-auktionsloven

Ved 2016-auktionsloven fik landsstyremanden hjemmel til i 2016 at afholde auktion og sælge retten til at fiske 9.000 tons makrel, 4.000 tons nordhavssild, 20.000 tons blåhvilling og 3.000 tons bundfisk i Barentshavet.

Lovens § 7 har i følgende ordlyd (i uautoriseret dansk oversættelse):

"§ 7. Mandskabet på fiskefartøjer under færøsk flag, der fisker makrel, nordhavssild, sortmund eller bundfisk i Barentshavet, og mandskabet på moderskibe skibe under færøsk flag, som tager imod de anførte fiskearter, skal i 2016 aflønnes i overensstemmelse med overenskomster med færøske mandskabsorganisationer.
Stk. 2. Betaling for kvoter købt på auktion kan ikke fratrækkes salgsværdien af fangsten, når hyre opgøres og udbetales til mandskabet."

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår (i uautoriseret dansk oversættelse) blandt andet:

Almindelige bemærkninger

"Årsager til forslaget

...

Landsstyret har nu behandlet fangstafgifterne for 2016, og landsstyremanden for fiskeri fremlægger nu et nyt forslag, som indeholder hjemmel til at sælge en del af de pelagiske fiskekvoter for 2016 og en del af bundfiskekvoterne i Barentshavet for 2016 og fangstafgift af den del af makrel, nordhavssild og sortmund kvoterne for 2016, som fiskefartøjer under færøsk flag får mulighed at fiske, og som ikke skal sælges på auktion. Ligeledes fastsættes indhandlingsafgift for makrel og nordhavssild som i tidligere år. Desuden fastsættes, at mandskabet skal aflønnes i henhold til overenskomster med færøske besætningsorganisationer, og at besætningerne ikke skal betale udgifterne til at købe kvoter på auktion.

...

Formålet med forslaget

Et led i de nyskabelser, koalitionen har besluttet sig for at gennemføre vedrørende fiskeripolitikken, er, at man overgår fra politisk tildeling af fiskerirettigheder til en markedsbaseret ordning. Derfor foreslås, at landstyremanden får hjemmel til at udbyde til salg på auktion en del af de pelagiske fiskekvoter af makrel, nordhavssild og sortmund og del af bundfiskekvoterne i Barentshavet vedrørende 2016. Formålet med hjemmelen til at udbyde andele af de anførte kvoter til salg ved auktion er et forsøg på at anvende auktionssalg som instrument for landet til udstedelse af fiskerirettigheder, og at finde frem til den bedst mulige måde at afholde en auktion på. Hensigten er, at auktionsformen skal udformes i samarbejde og i samråd med en arbejdsgruppe, som skal nedsættes til at udforme modernisering af fiskerierhvervspolitikken. Evalueringen af forsøget med auktion i 2016 skal anvendes som redskab i arbejdet med at udforme moderniseringer af fiskerierhvervspolitikken.

...

Det overordnede formål med fangstafgiften og at sælge fiskerirettigheder på auktion er, at en del af ressourcerenten direkte skal tilfalde den fælles landshusholdning.

...

Desuden skal forslaget sikre, at besætningerne aflønnes i henhold til færøske overenskomster, og at det er ejeren af fiskefartøjet, som betaler for køb af kvoter på auktion, i stedet for besætningerne.

Sammenfatning af moderniseringen i henhold til forslaget

Auktion

...

Fangstafgift

...

Indhandlingsafgift

...

Mandskabsforhold

Forslaget medfører, at mandskab ombord på fiskefartøjer, som fisker makrel, nordhavssild, sortmund og bundfisk i Barentshavet, foruden ombord på moderskibe under færøsk flag, skal aflønnes i henhold til overenskomster med færøske organisationer.

Dette gennemføres for at modvirke, at mandskabet har løn- og arbejdsforhold, som er ringere end de forhold, som er fastsat i overenskomster med færøske organisationer.

Desuden medfører forslaget, at mandskabet ikke skal deltage i betaling af udgifterne til køb af kvoter på auktion.

Afgifterne i henhold til denne lov opkræves hos ejerne af de fiskefartøjer, som opnår retten til ressourcer. Afgifterne pålægges for at opnå ret til ressourcerne. Den politiske vurdering er derfor, at det er rettighedshaverne, som bør betale afgifterne i henhold til denne lov og ikke mandskaberne.

Kraftig kritik har været rettet imod forslaget om at forhindre, at ejere af fiskefartøjer fører udgifterne vedrørende afgifterne over på mandskabet. Det har været fremført, at dette er et brud på den frie forhandlingsret og bl.a., at forslaget antaster direkte overenskomster, som allerede er indgået, og som er bindende frem i tid.

Landsstyret fastholder bestemmelsen om, at udgifterne til køb af kvoter på auktion ikke skal kunne fradrages, når hyrer bliver afregnet. Årsagen er, at auktionen, som her foreslås, ikke var et bestående lovkrav, da indeværende overenskomster med mandskabsorganisationerne blev underskrevet.

Derfor skaber forslaget sikkerhed for, at mandskaberne ikke kommer til at betale en del af udgifterne til køb af kvoter på auktion.

For nærværende er hyrer og fradrag i forbindelse med opgørelse af hyrer behandlet i overenskomster mellem redere og mandskabsorganisationer. Forslaget medfører, at redere ikke kan fratække udgifterne til køb af kvoter på auktion, når afregning sker.

Særlige bemærkninger

...

Til § 7

Mandskabet på fiskefartøjer, som fisker makrel, nordhavssild, sortmund og bundfisk i Barentshavet, foruden på moderskibe under færøsk flag, som modtager de anførte fiskearter, skal i 2016 aflønnes i henhold til overenskomster, som er indgået med færøske mandskabsorganisationer.

Det bestemmes desuden, at mandskabet ikke skal betale del af udgifterne, som medgår til køb af kvoter på auktion. Forslaget tilsidesætter eventuelle aftaler, som måtte være indgået om fradrag for køb af kvoter, og tilsikrer, at redere ikke kan fratække udgifterne, som afholdes i forbindelse med køb af kvoter på auktion, når afregning sker.”

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (i det følgende EMRK) artikel 11

EMRK er inkorporeret på Færøerne ved anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Anordningen er udstedt med hjemmel i § 5 i lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 19. oktober 1998.

EMRK artikel 11 har følgende ordlyd:

”Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.

Stk. 2. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden, eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. Denne artikel skal ikke forhindre, at der pålægges medlemmer af statens væbnede styrker, politi eller forvaltning lovlige indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder.”

ILO-konventionen

ILO-konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger blev ratificeret af Danmark ved deponering af ratifikationsinstrument den 15. august 1955,

hvorefter den for Danmarks vedkommende trådte i kraft den 15. august 1956, jf. konventionens artikel 8, stk. 3. Færøerne tiltrådte konventionen den 28. september 1960.

Konventionens artikel 4 har følgende ordlyd:

"Der skal om nødvendigt træffes foranstaltninger, tilpasset efter forholdene i det enkelte land, til at opmuntre og fremme fuld udvikling og benyttelse af et organ for frivillige forhandlinger mellem arbejdsgivere eller arbejdsgiverorganisationer og arbejderorganisationer med henblik på regulering af arbejdsvilkårene gennem kollektive overenskomster."

Forklaringer

Der er for landsretten afgivet supplerende forklaring af vidnerne Stefan í Skorini og Herálvur Joensen.

Stefan í Skorini har supplerende forklaret blandt andet, at besætningerne bliver afregnet med en procentdel af fangsten efter fradrag af udgifter. Princippet bag fordelingsnøglerne er, at jo flere udgifter, der trækkes fra, desto højere procentdel af fangsten skal besætningsmedlemmerne have. Aftalepunktet i § 17, stk. 3, kom ind i overenskomsten i 1980, da der blev indført betaling for kvoter for fiskeri ved særligt Canada. Siden er yderligere kvotebetalinger kommet til, men princippet er fastholdt gennem årene.

I 2018 foretog man fradrag for udgifterne til køb af kvoter på auktion, men i 2019 blev der fastsat et loft over fradragene efter en konflikt herom. Konflikten blev løst med forligsinstitutionens medvirken.

I overenskomsten står, at alle tre besætningsforeningers medlemmer skal afregnes efter hver tur for at undgå misbrug. Rederiforeningen har foretaget en opgørelse over tabene pr. skib som følge af den omhandlede lovbestemmelse. Det er forskelligt, hvor stort tabet har været på hvert enkelt skib. Dette har sammenhæng med størrelsen af kvoter, men også med at besætningsmedlemmerne på de enkelte skibe afregnes efter forskellige tariffer i overenskomsten afhængig af karakteren af det enkelte fiskefartøj.

De seks besætningsmedlemmer på Fram, der er et pelagisk skib af mindre størrelse, som afregner efter § 36 i overenskomsten, afregnes med knap 30 %. Lovindgrebet indebærer, at de 6 mand således fik hver en lønforhøjelse på ca. 10.000 kr. pr. dag i de 46 dage, der blev fisket på baggrund af auktionskvoter. Fangsten bestod af makrel og i mindre omfang sild.

Alle skibe med fangstilladelse på Færøerne kunne i princippet byde på auktionen.

Herálvur Joensen har supplerende forklaret blandt andet, at han lige var blevet ansat i Re-deriforeningen, da kendelsen i voldgiftssagen i 2013 blev afsagt. Han var derfor ikke involveret i sagen.

Under overenskomstforhandlingerne i 2015 var der en diskussion om § 17, stk. 3, men det endte med, at bestemmelsen blev opretholdt uændret. De tre besætningsforeninger havde mange krav, og betaling i henhold til § 17, stk. 3, var et af diskussionspunkterne fra en af besætningsforeningerne.

Procedure

Parterne har for landsretten i det væsentlige gentaget deres anbringender for Retten på Færøerne og har procederet i overensstemmelse hermed.

Færøernes Landsstyre har i sit sammenfattende processkrift ud over det, som er anført for Retten på Færøerne, navnlig gjort gældende, at EMRK efter fast praksis kun sætter grænser for lovgivning, hvis der i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (i det følgende EMD) praksis er et ret sikkert grundlag for vurderingen. Afgørelsen heraf beror på en nøje analyse af EMDs praksis på området. Er der ikke nogen praksis på området, vil udgangspunktet være, at national lovgivning kun kan anses for at stride mod konventionen, hvis der er tale om en klar overtrædelse.

I analysen af EMDs praksis vurderer Retten på Færøerne fejlagtigt, at Demir-dommen angår en situation, som kan sammenlignes med den foreliggende sag. Demir-dommen angår en situation, hvor offentligt ansatte blev afskåret fra at danne en fagforening og indgå overenskomst. Dette kan ikke sammenlignes med den foreliggende situation, som alene vedrører et indgreb i en enkelt bestemmelse i overenskomsten og den fremtidige anvendelse på de nye auktionssalg, der kun angik ca. 10 % af de samlede kvoter. Det kan derfor ikke af Demir-dommen udledes, at auktionsloven udgjorde et indgreb i overenskomsten, som er omfattet af beskyttelsen i EMRK artikel 11.

Der foreligger heller ikke anden praksis fra EMD, som understøtter, at dette skulle være tilfældet.

Den eneste anden umiddelbart relevante dom er Swedish Transport Workers Union-dommen, hvor EMD fastslog, at det ikke er i strid med EMRK artikel 11, at en stat tilsidesætter bestemmelser i overenskomster ved ny generel lovgivning. EMD afviste endda klagen som åbenbart ugrundet. Sagen angik en situation, hvor en overenskomstbestemmelse, som havde været gældende siden 1976 (og dermed genforhandlet i forbindelse med de løbende overenskomstfornyelser), blev tilsidesat af de svenske konkurrencemyndigheder som stridende mod senere vedtaget konkurrencelovgivning. EMD fastslog, at selv om EMD anerkender beskyttelsen af overenskomster efter EMRK artikel 11, så betyder det ikke, at overenskomstbestemmelser kan opretholdes på ubestemt tid.

Retten på Færøerne afviser denne dom som relevant for den foreliggende sag med den begrundelse, at overenskomstens § 17, stk. 3, har været genforhandlet flere gange og derfor ikke er opretholdt tidsubegrænset. Det beror på en misforståelse af Swedish Transport Workers Union-dommen. Overenskomsten i den nævnte sag havde også været genforhandlet, formentlig mange flere gange end overenskomsten i denne sag. Og spørgsmålet er ikke, om overenskomsten har været gældende i lang tid uden genforhandling, men om den kan opretholdes uden tidsbegrænsning, dvs. upåvirket af fremtidig lovgivning. EMD har fastslået, at så langt rækker beskyttelsen efter EMRK artikel 11 ikke. Ny lovgivning kan medføre begrænsninger i eksisterende overenskomster, uden at det overhovedet kan betragtes som et indgreb i forhold til EMRK artikel 11.

Bestemmelsen i § 7, stk. 2, kan allerede efter denne praksis ikke tilsidesættes som værende i strid med EMRK artikel 11.

Den proportionalitetsvurdering, Retten på Færøerne har foretaget, savner fuldstændig grundlag i EMDs praksis og er således alene rettens vurdering. Vurderingen er også enestående derved, at det er første gang, en lovbestemmelse er tilsidesat af en dansk domstol som uproportional i forhold til en bestemmelse i EMRK.

Retten ser også helt bort fra, at det under sagen er sandsynliggjort, at indgrebet ingen økonomisk betydning havde for rederne, da deres omkostninger til auktionskøb ville være de samme, uanset om omkostningerne kunne deles med mandskabet.

Retten på Færøernes dom kan derfor ikke opretholdes.

Rederiforeningen har i sit påstandsdokument ud over det, der blev gjort gældende for Færøernes Ret vedrørende den principale påstand, gjort gældende, at foreningens overenskomst med besætningsforeningerne Føroya Skipara- & Navigatørfelag, Føroya Maskinmeistarafelag og Føroya Fiskimannafelag gældende for 2016 i § 17 stk. 3, gav foreningens medlemmer ret til at fratække købesummen for kvoter købt på offentlig auktion før opgørelse og afregning af hyre med besætningen.

Det er i den forbindelse ud over det, der er anført for Færøernes Ret, tillige anført, at det afvises, at indgrebet er foretaget for at ”beskytte andres rettigheder og frihed”. Foreningens medlemmer har siden 1980 i overenskomsten haft ret til at fratække købesummen for kvoter købt på auktion, før hyrerne gøres op og afregnes med besætningerne, uanset om der er tale om en offentlig eller en privat auktion. Besætningerne har således ikke haft krav på at modtage afregning af hyre uden fradrag af købesummen for køb af kvoter på auktion først, hvorfor dette ikke er en ret, der er beskyttet af EMRK artikel 11, stk. 2.

I relation til den subsidiære påstand er det ud over det, der er anført i Færøernes Rets dom, tillige afvist, at indgrebet overfører værdier fra landskassen til besætningerne. Således afvises det, at indgrebet blot medfører, at budsummerne på auktionen blev lavere. Indgrebet vejer således forskelligt for de enkelte budgivere på auktionen, i og med at de forskellige budgivere kan have besætning forhyret efter forskellige afregningsprocenter alt efter, hvor i fiskeflåden vedkommende bydendes skib befinder sig. Dertil vil en indvirkning fra indgrebet uvilkårligt have forskellig indflydelse på de enkelte budgivere alt efter, hvorledes disse budgivere forholder sig til de protester, man allerede inden auktionen har rejst imod lovligheden af indgrebet.

Landsrettens begrundelse og resultat

Denne sag handler i det væsentlige om, hvorvidt § 7, stk. 2, i 2016-auktionsloven er ugyldig som værende i strid med EMRK artikel 11 og/eller ILO-konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, subsidiært om lovbestemmelsen er et ekspropriationsindgreb omfattet af grundlovens § 73 og EMRK, 1. tillægsprotokol, artikel 1.

Som anført i Retten på Færøernes dom havde indstævnte med tre færøske besætningsorganisationer indgået en overenskomst, som var gældende på tidspunktet for vedtagelse og ikrafttræden af den omhandlede auktionslov. Overenskomsten indeholder blandt andet af-

talepunkter om besætningsmedlemmernes aflønning, som består i en nærmere beregnet procentdel af indtægterne ved salg af fangsten. § 17 i overenskomsten indeholder bestemmelser om de fradrag, som kan foretages ved opgørelsen af besætningsmedlemmernes løn. Af § 17, stk. 3, som efter det, der er oplyst for landsretten, har været indeholdt i overenskomster i det væsentlige uændret siden 1980'erne, fremgår det (i uautoriseret dansk oversættelse), at afgifter "for fiskeritilladelser af enhver slags trækkes fra udelt, dog således at køb af færøske kvoter og/eller fiskedage mellem færøske skibe, ikke er tilladt fradrag."

Det følger af § 7, stk. 2, i 2016-auktionsloven, at betalingen for kvoter, som er købt på auktion, ikke kan fratrækkes salgsværdien af fangsten, når mandskabets hyre opgøres og udbetales.

Det er åbenbart og ubestridt, at denne bestemmelse er i strid med den ovennævnte overenskomsts § 17, stk. 3. Af forarbejderne til loven fremgår da også, at Lagtinget var fuldt opmærksom herpå, da loven blev vedtaget.

Landsretten bemærker, at retten til at danne faglige foreninger, og til at disse indgår kollektive overenskomster, er omfattet af beskyttelsen i artikel 11 i EMRK. Dette fremgår af EMDs praksis, herunder af domstolens dom af 12. november 2008 i sag nr. 34503/97 Demir og Baykara mod Tyrkiet.

Efter det, som er kommet frem for landsretten, må det lægges til grund, at der ikke findes retspraksis for, at indgreb af den omhandlede karakter er omfattet af beskyttelsen i artikel 11. Landsretten bemærker således navnlig, at EMD ikke ses at have taget stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en lovgivers indgreb i eller tilsidesættelse af et aftalepunkt i en overenskomst vil være omfattet af beskyttelsen i artikel 11.

Da der ikke foreligger retspraksis om det spørgsmål, som foreligger i denne sag, må det bero på en konkret vurdering, om § 7, stk. 2, i loven er i strid med artikel 11 i EMRK. Ved denne skønmæssige vurdering, hvori må indgå navnlig en vurdering af saglighed og proportionalitet, må der kræves en betydelig sikkerhed, hvis en lovbestemmelse, hvorved der gribes ind i et aftalepunkt i en overenskomst, skal tilsidesættes som værende i strid med artikel 11 i EMRK.

Landsretten lægger til grund, at den omhandlede bestemmelse havde et sagligt begrundet formål, idet det, som det fremgår ovenfor, i lovforslagets bemærkninger var anført, at afgifterne i henhold til loven blev pålagt for at opnå ret til havets ressourcer, og at de opkrævedes hos ejerne af de fiskefartøjer, som opnåede denne ret. Det fremgår videre, at det var den politiske vurdering, at det var rettighedshaverne og ikke mandskabet, som burde betale afgifterne. Det må således lægges til grund, at lovgiver havde det fordelingspolitiske mål at sikre, at mandskabet ikke kom til at afgive en del af deres hyre til landskassen.

Landsretten finder det endvidere ikke godtgjort, at det var uproportionalt, at lovgiver i forbindelse med et forsøg med auktion over fiskekvoter, som i første omgang var tidsbegrænset til et år, foretog et indgreb i et aftalepunkt i en overenskomst for at varetage et fordelingspolitisk hensyn i en situation, hvor det ikke var muligt at beregne og overskue konsekvenserne af et sådant forsøg.

Herefter finder landsretten det ikke godtgjort, at § 7, stk. 2, i 2016-auktionsloven udgør et sådant indgreb i foreningsfriheden, at der foreligger en overtrædelse af artikel 11 i EMRK.

Henset til karakteren af ILO-konvention nr. 98 om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, og allerede fordi § 7, stk. 2, i 2016-auktionsloven ikke udgør et indgreb i den frie forenings- og forhandlingsret, som er beskyttet af artikel 4 i konventionen, er der heller ikke grundlag for tilsidesætte den omhandlede bestemmelse som værende ugyldig som følge af, at bestemmelsen skulle være i strid med ILO-konvention nr. 98.

Efter den ovenfor beskrevne karakter af lagtingsloven, herunder at den omhandlede bestemmelse i lovens § 7, stk. 2, er gennemført med henblik på en almindelig regulering af indtægtsfordelingen inden for fiskerierhvervet på Færøerne, finder landsretten, at der ikke er tale om et indgreb af ekspropriativ karakter med afståelse af ejendomsret. Af de samme grunde finder landsretten, at der heller ikke foreligger en overtrædelse af EMRK, 1. til-lægsprotokol, artikel 1.

Med denne begrundelse tager landsretten Færøernes Landsstyres påstand om frifindelse til følge.

Rederiforeningen skal betale sagsomkostninger for begge retter til Færøernes Landsstyre med i alt 750.000 kr. inkl. mvg. Ved fastlæggelsen af beløbet, der er til dækning af advo-

katomkostninger, idet der ikke er betalt retsafgift i forbindelse med ankesagen, har lands- retten på den ene side lagt vægt på sagens værdi og betydning og på den anden side hoved- forhandlingens varighed.

T h i k e n d e s f o r r e t:

Retten på Færøernes dom ændres, således at Føroya Landstýri Fiskimálaráðið frifindes.

I sagsomkostninger for begge retter skal Føroya Reiðarafelag inden 14 dage betale sags- omkostninger med i alt 750.000 kr. til Føroya Landstýri Fiskimálaráðið.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.